

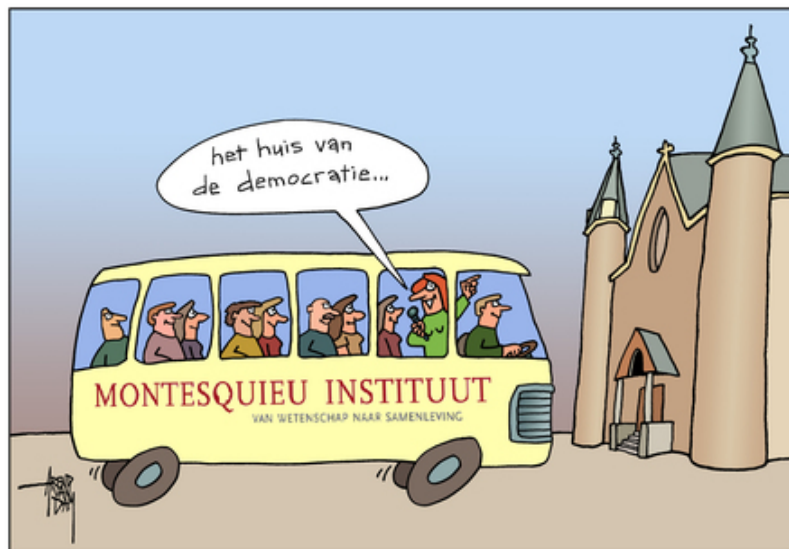
‘Lijsttrekker als reddingsboei’

Gerrit Voerman: Personalisering biedt kwijnende partijen kansen

Lijsttrekkers worden steeds belangrijker voor politieke partijen. Zelfs voor ‘kwijnende volkspartijen’ als CDA en PvdA kunnen ze een - tijdelijke - reddingsboei zijn. ‘De afgenomen partijloyaliteit biedt partijen ook kansen. Juist doordat kiezers minder trouw zijn aan hun partij, kan de persoon van de lijsttrekker een zwaarder gewicht krijgen bij de stemkeuze’, zegt professor Gerrit Voerman, directeur van het Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen aan de Rijksuniversiteit Groningen. Politieke partijen kunnen steeds minder rekenen op een vaste, trouwe kiezerskern. Partijen als CDA en PvdA dreigen er zelfs aan onderdoor te gaan. Een aansprekende lijsttrekker wordt des te belangrijker. Voerman: ‘De personalisering biedt ook de kwijnende volkspartijen CDA en PvdA mogelijkheden, zij het dat het meer een tijdelijke opleving zal zijn dan structureel, blijvend herstel.’

[Lees verder >](#)

Om een weerbare democratie

‘Niets is zo gevaarlijk voor het algemeen welzijn als de apathie van een burger in een democratie.’ Minister Hanke Bruins Slot [Binnenlandse Zaken] haalde Montesquieu, de naamgever van het Montesquieu Instituut, erbij om het belang van instellingen als het Montesquieu Instituut te onderstrepen. Al vijftien jaar lang ziet het Montesquieu Instituut het als z’n missie om de waarde van een ‘weerbare democratie’ via nieuwsbrieven, debatten, policy papers en bundels uit te dragen. Die verjaardag werd vorige maand in Den Haag gevierd met een symposium. ‘Als we onze democratie willen behouden, moeten we haar beschermen, vernieuwen en onderhouden.’

[Lees verder >](#)

Bestuurlijke barakken

Column

Annemarie Kok

Publicist en docent aan de Rijksuniversiteit Groningen

'...Zou Thorbecke, de grote denker-staatsman aan wie we onder andere een oerdegelijk parlementair stelsel te danken hebben, tevreden hebben geknikt bij de interbestuurlijke situatie waarin Nederland tegenwoordig verkeert? De minister van Binnenlandse Zaken meende in 2018 van wel. In een lezing die zij toen hield, negeerde ze het sturingsarme organisatorisch barakkenkamp dat in de laatste decennia rondom Thorbeckes drielagenmodel is opgetrokken. Sterker nog: ze opperde dat verdere aantasting van dit model juist in de geest van Thorbecke is...'

[Lees de column >](#)

Europese Unie

Unie & lidstaten

Op weg naar de toekomst had het Europees Parlement beter de kat uit de boom kunnen kijken.

[Lees verder >](#)

Duitsland

Hoe kanselier Scholz worstelt met Oekraïne.

[Lees verder >](#)

Frankrijk

Macron 2.0.

[Lees verder >](#)

16 juni 2022, Den Haag

[Panelgesprek: De zoektocht naar de feiten](#)

Democratie in Debat

3 oktober 2022, Den Haag

[Debat oktober](#)

Democratie in Debat

[> Uitgebreide agenda](#)

Agenda

Democratische lobby

Artikelen

Belangenbehartiging is een integraal onderdeel van een democratische rechtsstaat. En zou als zodanig gereguleerd moeten worden. Een opinie.

[< Lees verder](#)

Onbekende Kaag

Na lezing van de biografie van Sigrid Kaag zal Geert Wilders moeten beamen dat het mede door hem gecreëerde beeld van haar tamelijk absurd is. Een recensie.

[< Lees verder](#)

Gaat niet door...

Er komt geen verbod op drukjacht. Een serie initiatiefvoorstellen vanuit de Tweede Kamer is ingetrokken. Een overzicht.

< [Lees verder](#)

Zoveelste asielcrisis

Weer een asielcrisis. Waarom loopt de opvang van vluchtelingen toch steeds weer vast? Een analyse.

< [Lees verder](#)

Europese informatie

Een Europawet? Eerst maar eens in kaart brengen aan welke Europese informatie de Tweede Kamer behoefte heeft. Een overzicht.

< [Lees verder](#)

Dienaar tussen politiek en samenleving

De ambtenaar is idealiter 'dienaar' tussen politiek en samenleving. Dat vergt een verankering van ambtelijke kernwaarden. Een beschouwing.

< [Lees verder](#)

Impasse rond stikstof?

Hoe stevig is het fundament onder de aanpak van het stikstofprobleem? Dreigt een nieuwe impasse? En wat kan de politiek doen dat te voorkomen? Een analyse.

< [Lees verder](#)

Unieke Voorjaarsnota

Hoe Rutte IV al een paar maanden naar de start het regeerakkoord openbreekt. Dat belooft nog wat voor de Miljoenennota. Een analyse.

< [Lees verder](#)

'Pieter heeft kritiek, dus moet Pieter het maar doen.'

Het inmiddels onafhankelijke Kamerlid Pieter Omtzigt vertelt dat de CDA-top eind 2020 voorstelde dat hij Menno Snel maar zou moeten opvolgen als staatssecretaris van Financiën.

En verder

Nieuws

Democratische 'versterking' met het verkeerde middel. Een opinie.

[Lees verder >](#)

Een eeuw van zware schokken. Een column.

[Lees verder >](#)

De Europese Raad in tijden van crisis. Een panelgesprek.

[Lees verder >](#)

(Potentiële) kandidaat-lidstaten EU

Aantal vrouwelijke leden Tweede Kamer

Albanië	2022: 57
Bosnië en Herzegovina	2017: 54
Kosovo	2012: 60
Montenegro	2010: 64
Noord-Macedonië	2006: 56
Servië	2003: 55
Turkije	2002: 51

Partners

Colofon

De Hofvijver is een uitgave van het Montesquieu Instituut en zijn partners. [Lees verder >](#)

[> Eerder verschenen nummers](#)

[> Contact met de redactie](#)

Parlement.com

[Kiezers](#)
[Tweede Kamer](#)
[Eerste Kamer](#)

Europa-Nu.nl

[EU en Nederland](#)
[Actuele thema's](#)
[Organisaties en lidstaten](#)
[Europees beleid](#)

Montesquieu- Instituut.nl

[Commentaar](#)
[Activiteit](#)
[Publicatie](#)
[Thema's](#)

[Regering](#)
[Europa](#)

[EU in de wereld](#)
[Hoe werkt de EU?](#)

[Over ons](#)
[Overig](#)